

Ecologisch onderzoek

**Bungalowpark 't Eekhoornnest
gemeente Soest**

In opdracht van Van Gent Van der Reest

September 2007

van den Bijtel ecologisch onderzoek

4 Resultaten van het onderzoek

4.1 Vegetatie

De bosvegetaties op het oude deel van Bungalowpark 't Eekhoornnest zijn sterk verstoord en daardoor vegetatiekundig moeilijk te duiden. Uitgaande van de oorspronkelijke standplaatscondities moeten de begroeiingen vermoedelijk gerekend worden tot het berken-zomereikenbos (Van der Werf 1991), die door bodembewerking en bemesting sterk verstoord zijn. Het aantal stikstofminnende soorten (storingsindicatoren), zoals bosandoorn, fluitenkruid, geel nagelkruid, hondsdrif en zevenblad, is groot.

De bosvegetaties van het landgoed De Groene Duinen kunnen alle gerekend worden tot het berken-zomereikenbos (Van der Werf 1991). De struik- en kruidlaag bestaan uit soorten als blauwe bosbes, bochtige smelevare, brede stekelvaren, gewone eikvaren, sporkehout en wilde lijsterbes. Pleksgewijs komen forse groepen gewone salomonszegel voor.

Op het bestaande park komen vrijwel geen grazige begroeiingen voor, maar daarentegen bestaat de uitbreidingslocatie geheel uit gras. De vegetatie van dit beweide grasland kan gerekend worden tot het Verbond van Gewoon Struisgras Plantagini-Festucion (Schaminée et al. 1996). Graslanden van dit type komen voor op droge, kalkarme zandgrond en kunnen zeer bloemrijk zijn. Ze bestaan onder andere uit gestreepte witbol, gewone brunel, gewone ereprijs, gewoon struisgras, gewoon biggenkruid, gewoon duizendblad, kleine leeuwentand, madeliefje, rood zwenkgras, schapenzuring en veldbeemdgras.

Op het landgoed komen langs de paden, maar vooral langs de zandweg in het oosten begroeiingen voor met gewoon biggenkruid, gewoon reukgras, liggend walstro, muizenoor, pilzegge, struikheide en tandjesgras. Deze begroeiingen kunnen gerekend worden tot fragmentarisch ontwikkelde vormen van het Verbond der heischrale graslanden *Nardo-Galion saxatilis*.

Forse groep gewone salomonszegel aan de voet van een eik op het landgoed De Groene Duinen (HB)

Op de stuifzanduitlopers in het zuiden van het landgoed komen vegetaties voor die gerekend kunnen worden tot het Buntgras-verbond *Corynephorion canescentis*. Deze zeer ijle vegetaties bestaan voornamelijk uit buntgras, heidespurrie, zandstruisgras en zandzegge.

4.2 Flora

In het gebied zijn, inclusief verwilderde uitheemse struiken en kruiden, 236 plantensoorten aangetroffen (bijlage 1). In het park zijn 176 soorten vastgesteld, op de uitbreidingslocatie 77 en op het landgoed 134.

De bonte wikke komt voor in de ruige grasstrook aan de oostzijde van het nieuwe deel van het bungalowpark (HB)

Op de uitbreidingslocatie zijn geen beschermde soorten aangetroffen, maar wel vier soorten die op de Oranje Lijst zijn opgenomen: gele ganzenbloem, groene naaldaar, heggenduizendknoop en vroegeling (tabel 1). Op het bungalowpark zijn twee beschermde soorten vastgesteld – klein glaskruid en kleine maagdenpalm – en 14 Oranje Lijst-soorten (tabel 1). Op het landgoed zijn 7 Oranje Lijst-soorten aangetroffen. Rode Lijst-soorten zijn nergens in het gebied gezien.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Park	Groene Duinen	Uitbreiding	Oranje Lijst	F&F
Bergbasterdwederik	<i>Epilobium montanum</i>	1			KW	
Bezemkruid	<i>Senecio inaequidens</i>	1			GE	
Bleeksporig bosviooltje	<i>Viola riviniana</i>		1		GE	
Bonte wikke	<i>Vicia villosa</i>	1			GE	
Gele ganzenbloem	<i>Chrysanthemum segetum</i>			1	GE	
Groene naaldaar	<i>Setaria viridis</i>	1		1	KW	
Hartbladzonnebloem	<i>Doronicum pardalianches</i>		1		GE	
Heggenduizendknoop	<i>Fallopia dumetorum</i>	1		1	GE	
Klein glaskruid	<i>Parietaria judaica</i>	1			BE/P	2
Kleine brandnetel	<i>Urtica urens</i>	1			GE	
Kleine duizendknoop	<i>Persicaria minor</i>	1			KW	
Kleine maagdenpalm	<i>Vinca minor</i>	1			KW	1
Klimopereprijs	<i>Veronica hederifolia</i>		1		KW	
Kruipend zenegroen	<i>Ajuga reptans</i>		1		GE	
Kruisbes	<i>Ribes uva-crispa</i>	1			KW	
Lievevrouwebedstro	<i>Galium odoratum</i>		1		KW	
Muursla	<i>Mycelis muralis</i>	1	1		KW	
Vijfdelig kaasjeskruid	<i>Malva alcea</i>	1			A	
Vroegeling	<i>Erophila verna</i>	1		1	GE	
Wilde hyacint	<i>Scilla non-scripta</i>		1		GE	
Zwaluw tong	<i>Fallopia convolvulus</i>	1			GE	

Tabel 1. Vastgestelde beschermde plantensoorten en Oranje Lijst-soorten

Als in de kolom Park, Groene Duinen of Uitbreiding een 1 staat, is de betreffende soort daar aangetroffen. De soorten waarbij in de kolom F&F een cijfer staat, zijn beschermd krachtens de Flora- en Faunawet; het cijfer verwijst naar de tabel (toelichtende brochure; LNV 2005) waarin ze zijn opgenomen en daarmee naar de striktheid van de bescherming. De soorten waarbij in de kolom Oranje Lijst de afkorting GE (gevoelig), KW (kwetsbaar), BE (bedreigd), P (prioritaire soort) of A (aandachtsoort) staat, zijn opgenomen in deze lijsten. De aanduidingen gevoelig en kwetsbaar verwijzen naar de mate van bedreiging.

4.3 Fauna

4.3.1 Zoogdieren

In tabel 2 is een overzicht gegeven van de zoogdieren die in het totale onderzoeksgebied zijn aangetroffen.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Gewone baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>
Boommarter	<i>Martes martes</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone/Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex araneus/coronatus</i>
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>
Haas	<i>Lepus europaeus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>
Mol	<i>Talpa europaea</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>

Tabel 2. Vastgestelde zoogdieren

Alle waargenomen zoogdieren zijn beschermd. De meeste soorten vallen onder de algemene vrijstellingsregeling van de AmvB artikel 75. Zeven van de vastgestelde soorten genieten een striktere bescherming, te weten de vleermuizen (gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis), boommarter en eekhoorn.

Hazen behoren tot de weinige zoogdieren die van de uitbreidingslocatie gebruikmaken (JG)

Van de strenger beschermde soorten zijn alleen de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis op de uitbreidingslocatie vastgesteld. Het ging hierbij om jagende dieren die zich vooral ophielden langs de bosranden. Zowel van de laatvlieger als van de gewone dwergvleermuis zijn dieren waargenomen die de houtwal langs de zandweg volgden. Op het landgoed zijn alle strikter beschermde soorten waargenomen, op het bestaande park ontbrak alleen de boommarter.

4.3.2 Vogels

In totaal zijn er 68 vogelsoorten vastgesteld (tabel 3) in het gebied waargenomen. In het bungalowpark zijn van ten minste 40 soorten territoria vastgesteld en op het landgoed van 43 soorten. Op de uitbreidingslocatie zijn geen broedvogels vastgesteld. Wel zijn er in de houtwal langs de zandweg die het gebied aan de oostzijde begrensd, territoria van 27 soorten vastgesteld. Hoewel de uitbreidingslocatie geen functie vervult als broedgebied – voor typische graslandvogels is het gebied te klein, te droog en te besloten – heeft het voor soorten die in de aangrenzende terreinen broeden wel een functie als foerageergebied. Dit geldt onder andere voor kraaiachtigen (kauw, zwarte kraai), spreeuwen en roofvogels (buizerd, boomvalk). Behalve broedvogels zijn er in het gebied 20 soorten waargenomen die het terrein alleen gebruiken om te foerageren of te rusten.

In het voorjaar foerageren er nu en dan wulpen op het grasland van de uitbreidingslocatie (JG)

Alle Nederlandse (broed)vogels zijn beschermd krachtens de Vogelrichtlijn en de Flora- en Faunawet. Van de broedvogels die in het gebied zijn waargenomen, zijn er zeven opgenomen op de Rode Lijst, te weten grauwe vliegenvanger, groene specht, kneu, koekoek, matkop, ransuil en ringmus. Van de soorten die alleen in het gebied (park, landgoed en uitbreiding) foerageren en rusten, zijn er zes opgenomen op de Rode Lijst, te weten boerenzwaluw, boomvalk, graspieper, huiszwaluw, kramsvogel en raaf. Twee soorten, de groene specht en de raaf, zijn opgenomen op de Oranje Lijst.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Status
Appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	b
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	f
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	f
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	b
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	b
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	b
Boompieper	<i>Anthus trivialis</i>	b
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	f
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	b
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	b
Ekster	<i>Pica pica</i>	b
Fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i>	b
Gai	<i>Garrulus glandarius</i>	b
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	b
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	f
Glanskop	<i>Parus palustris</i>	b
Goudhaantje	<i>Regulus regulus</i>	b
Goudvink	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	b

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Status
Graspieper	Anthus pratensis	f
Grauwe vliegenvanger	Muscicapa striata	b
Groene specht	Picus viridis	b
Groenling	Chloris chloris	b
Grote bonte specht	Dendrocopos major	b
Grote lijster	Turdus viscivorus	b
Havik	Accipiter gentilis	b
Heggenmus	Prunella modularis	b
Holenduif	Columba oenas	b
Houtduif	Columba palumbus	b
Huiszwaluw	Delichon urbica	f
Kauw	Corvus monedula	f
Keep	Fringilla montifringilla	f
Kleine bonte specht	Dendrocopos minor	b
Kneu	Carduelis cannabina	b
Koekoek	Cuculus canorus	b
Kokmeeuw	Larus ridibundus	f
Koolmees	Parus major	b
Koperwiek	Turdus iliacus	f
Kramsvogel	Turdus pilaris	f
Kruisbek	Loxia curvirostra	f
Kuifmees	Parus cristatus	b
Matkop	Parus montanus	b
Merel	Turdus merula	b
Pimpelmees	Parus caeruleus	b
Putter	Carduelis carduelis	b
Raaf	Corvus corax	f
Ransuil	Asio otus	b
Ringmus	Passer montanus	b
Roodborst	Erithacus rubecula	b
Scholekster	Haematopus ostralegus	f
Sijs	Carduelis spinus	f
Sperwer	Accipiter nisus	f
Spreeuw	Sturnus vulgaris	b
Staartmees	Aegithalos caudatus	b
Tijftjaf	Phylloscopus collybita	b
Torenvalk	Falco tinnunculus	f
Tuinfluter	Sylvia borin	b
Turkse tortel	Streptopelia decaocto	f
Vink	Fringilla coelebs	b
Vuurgoudhaantje	Regulus ignicapillus	b
Wespendief	Pernis apivorus	f
Winterkoning	Troglodytes troglodytes	b
Witte kwikstaart	Motacilla alba	b
Wulp	Numenius arquata	f
Zanglijster	Turdus philomelos	b
Zwarte kraai	Corvus corone	b
Zwarte mees	Parus ater	b
Zwarte specht	Dryocopus martius	b
Zwartkop	Sylvia atricapilla	b

Tabel 3. Vastgestelde (broed)vogelsoorten

In de kolom Status is met een 'b' aangegeven of de soort broedt dan wel alleen in het gebied foerageert (f) of rust

4.3.3 Reptielen en amfibieën

Er zijn in het onderzoeksgebied twee soorten reptielen waargenomen: hazelworm en zandhagedis. Beide soorten zijn alleen vastgesteld op het landgoed, maar de hazelworm zou ook op het bungalowpark kunnen voorkomen. Zandhagedissen zijn alleen gezien langs de randen van de stuifzanduitlopers.

Een zonnende/rustende zandhagedis op het bladstrooisel van het hakhout langs de rand van een stuifzanduitloper (HB)

Alle vastgestelde reptielen zijn beschermd. Hazelworm en zandhagedis zijn ondergebracht in tabel 3 (strengste beschermingscategorie) van de 'AmvB art. 75' (Toelichtende brochure, LNV 2005). Beide soorten zijn tevens opgenomen op de Rode en Oranje Lijst.

In het onderzoeksgebied zijn twee soorten amfibieën vastgesteld: gewone pad en bruine kikker. Beide soorten zijn zowel op het bestaande park en het landgoed als op de uitbreidingslocatie gezien.

De vastgestelde amfibieën zijn beschermd krachtens de Flora- en Faunawet, maar vallen onder de algemene vrijstellingsregeling van de 'AmvB art. 75' (Toelichtende brochure, LNV 2005).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Reptielen	
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>
Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>
Amfibieën	
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>

Tabel 4. Vastgestelde reptielen en amfibieën

4.3.4 Insecten

Dagvlinders Er zijn in het gebied 18 soorten dagvlinders vastgesteld (tabel 5). Deels gaat om soorten die vooral worden aangetroffen in bossen en langs bosranden (bont zandoogje, boomblauwtje, citroenvlinder, eikenpage en groot dikkopje), deels om soorten die een voorkeur hebben voor bloemrijke graslanden en ruigten (bruin zandoogje, hooibeestje, kleine vuurvlinder en zwartsprietdikkopje). De heivlinder, een soort van heischrale graslanden, heiden en stuifzanden, is waargenomen langs de randen van de stuifzanduitlopers. De overige vastgestelde soorten kunnen in allerlei terreintypen worden aangetroffen. Relatief veel vlinders zijn er gezien in de ruige, bloemrijke grasstrook ten oosten van het nieuwe deel van het park.

Geen van de vastgestelde dagvlinders is beschermd. Wel staat de heivlinder op de Rode en Oranje Lijst. Deze soort is alleen waargenomen op het landgoed.

Het zwartsprietdikkopje is een soort van grazige, bloemrijke ruigten. Op 't Eekhoornnest is de soort aangetroffen op de ruige strook grasland tussen het nieuwe deel van het park en de uitbreidingslocatie (HB)

Waterjuffers en libellen In het gebied zijn 9 soorten waterjuffers en libellen waargenomen (tabel 5). De meeste individuen zijn gezien op beschutte plekken langs bosranden, waar ze opwarmden of joegen.

Geen van de waargenomen soorten is beschermd. Wel is de grote keizerlibel als aandachtsoort opgenomen op de Oranje Lijst.

Sprinkhanen Er zijn in het onderzoeksgebied 10 soorten sprinkhanen waargenomen. Het zijn alle algemene soorten die noch beschermd zijn, noch zijn opgenomen op de Rode of Oranje Lijst.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Dagvlinders	
Atalanta	Vanessa atalanta
Bont zandoogje	Pararge aegeria
Boomblauwtje	Celastrina argiolus
Bruin zandoogje	Maniola jurtina
Citroenvlinder	Gonepteryx rhamni
Dagpauwoog	Inachis io
Distelvlinder	Vanessa cardui
Eikenpage	Neozephyrus quercus
Gehakkelde aurelia	Polygonia c-album
Groot dikkopje	Ochlodes faunus
Groot koolwitje	Pieris brassicae
Heivlinder	Hipparchia semele
Hooibeestje	Coenonympha pamphilus
Klein geaderd witje	Pieris napi
Klein koolwitje	Pieris rapae
Kleine vos	Aglais urticae
Kleine vuurvlinder	Lycaena phlaeas
Zwartsprietdikkopje	Thymelicus lineola
Waterjuffers en libellen	
Bruine glazenmaker	Aeshna grandis
Bruinrode heidelibel	Sympetrum striolatum
Gewone oeverlibel	Orthetrum cancellatum
Grote keizerlibel	Anax imperator
Houtpantserjuffer	Lestes viridis
Lantaarntje	Ischnura elegans
Paardenbijter	Aeshna mixta
Steenrode heidelibel	Sympetrum vulgatum
Vuurjuffer	Pyrrhosoma nymphula
Sprinkhanen	
Boomsprinkhaan	Meconema thalassinum
Boskrekel	Nemobius sylvestris
Bruine sprinkhaan	Chorthippus brunneus
Gewoon doortje	Tetrix undulata
Grote groene sabelsprinkhaan	Tettigonia viridissima
Knopsprietje	Myrmeleotettix maculatus
Kustsprinkhaan	Chorthippus albomarginatus
Ratelaar	Chorthippus biguttulus
Struiksprinkhaan	Leptophyes punctatissima
Wekkertje	Omocestus viridulus

Tabel 5. Vastgestelde insecten

5 De resultaten in het licht van wet- en regelgeving

Zowel de natuurtoets als de nee, tenzij-toets heeft uitsluitend betrekking op de uitbreidingslocatie.

5.1 Beschermden soorten

In tabel 6 is een overzicht gegeven van de soorten die op de uitbreidingslocatie zijn vastgesteld en die op basis van de huidige wet- en regelgeving zijn beschermd. In de tabel is aangegeven krachtens welke wet of richtlijn de soorten bescherming genieten en in welke tabel van de 'AmvB art. 75' ze zijn opgenomen.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Vogelrichtlijn	Habitatrichtlijn Bijlage 2	Habitatrichtlijn Bijlage 4	Flora- & Faunawet	AmvB tabel 1	AmvB tabel 2	AmvB tabel 3	Rode Lijst	Oranje Lijst
Planten										
Gele ganzenbloem	<i>Chrysanthemum segetum</i>									
Groene naalbaar	<i>Setaria viridis</i>									
Heggenduizendknoop	<i>Fallopia dumetorum</i>									
Vroegeling	<i>Erophila verna</i>									
Zoogdieren										
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>									
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>									
Gewone/Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex araneus/coronatus</i>									
Haas	<i>Lepus europaeus</i>									
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>									
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>									
Mol	<i>Talpa europaea</i>									
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>									
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctua</i>									
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>									
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>									
Amfibieën										
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>									
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>									
Waterjuffers en libellen										
Grote keizerlibel	<i>Anax imperator</i>									

Tabel 6. Beschermden soorten

Met een gekleurd vlakje is aangegeven krachtens welke wettelijke regeling een soort beschermd is; met een blauw vlakje of de soort beschermd is krachtens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of Flora- en Faunawet; met een groen vlakje in welke tabel van de 'AmvB art. 75' (Toelichtende brochure; LNV 2005) een soort is opgenomen, met een oranje vlakje of de soort op de Oranje Lijst is opgenomen

Uit de tabel blijkt dat drie van de vastgestelde beschermden soorten – gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis – zijn opgenomen in tabel 3 van de 'AmvB art. 75' (Toelichtende brochure; LNV 2005). De drie vleermuizen zijn tevens opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. De bescherming van deze soorten heeft een Europees rechtelijke grondslag en hiervoor geldt dan ook het strengste beschermingsregime. Daarnaast komen er op de uitbreidingslocatie 10 beschermden soorten voor die zijn opgenomen in tabel 1 van de 'AmvB art. 75' (Toelichtende brochure; LNV 2005). Er komen op de uitbreidingslocatie geen broedvogels voor en evenmin soorten die (jaarrond) gebruikmaken van vaste verblijfplaatsen.